

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Acció Climàtica,
Alimentació i Agenda Rural**

AFECTACIONS FITOSANITÀRIES

Taula sectorial de la Fruita Seca

18 d'octubre de 2022

Plagues destacades

□ PLAGA DE QUARANTENA A LA UE

- Escarabat negre de l'ambrosia: *Xylosandrus compactus*

□ PLAGUES NO REGULADES

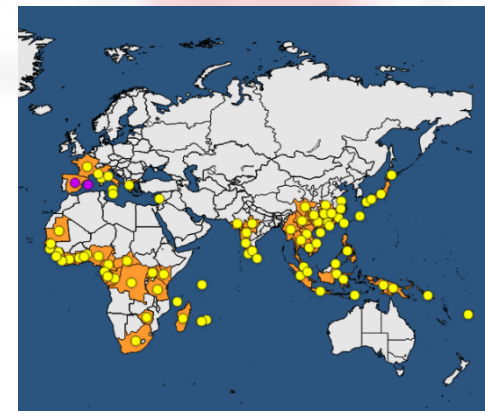
- Cendrosa de l'avellaner: *Erysiphe corylacearum*
- Bernats: *Palomena prasina*

Xylosandrus compactus

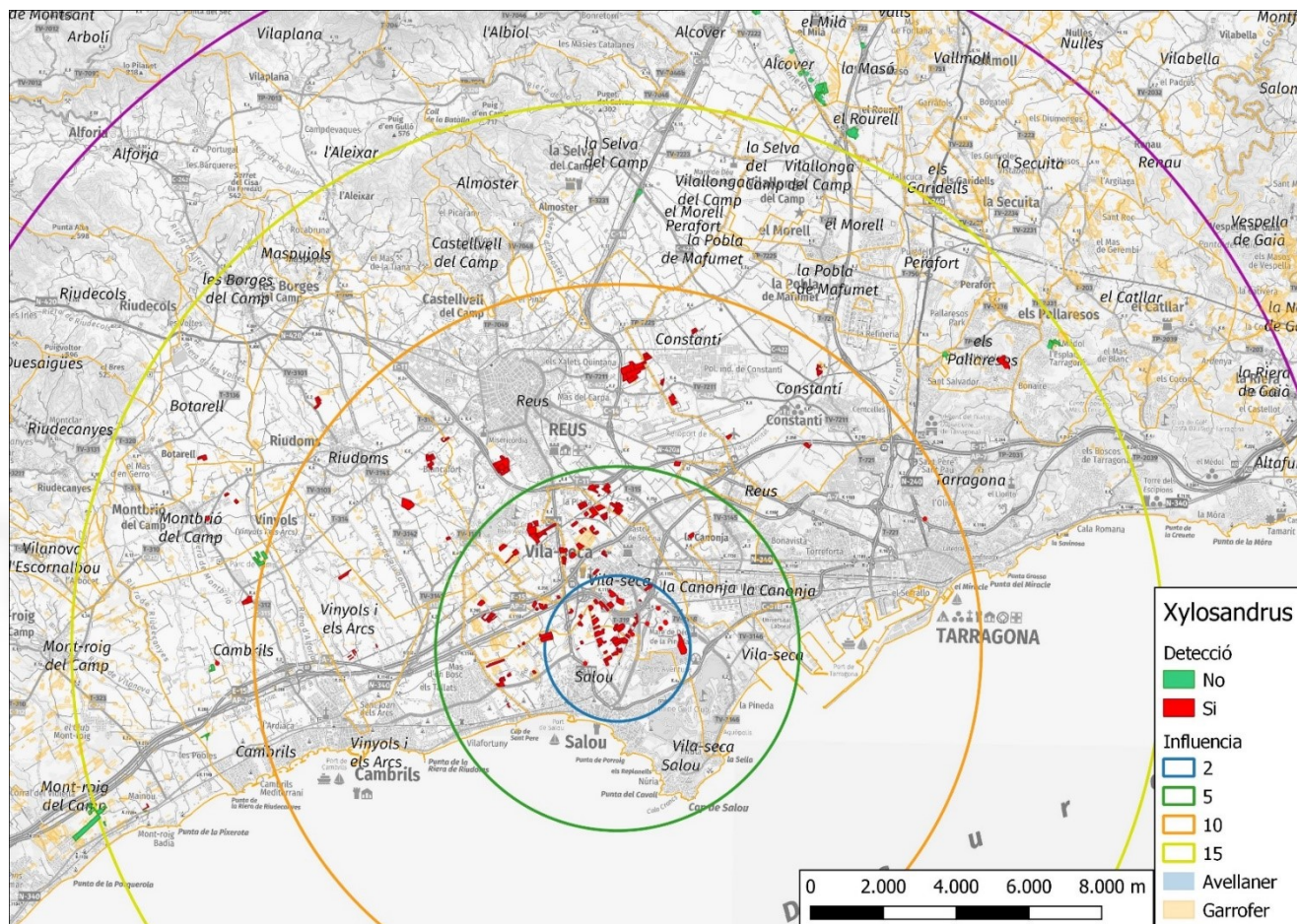
- Insecte escolítid, origen asiàtic detectat a Europa. El 2020 a Tarragona (Vilaseca) i Girona (Banyoles)
- Afecta diverses espècies vegetals, tot i que els danys principals detectats a Catalunya són en garrofer, avellaner i llorer.
- El dany és causat tant per l'activitat perforadora com per la proliferació de fongs dels que s'alimenta.
- Major afectació en finques amb atac de 1r any que en finques amb atac de 2n any.
- Fins ara no s'ha mort cap arbre degut a *Xylosandrus compactus*. Els arbres més afectats l'any 2021 s'estan recuperant el 2022.

Xylosandrus compactus: Distribució a Tarragona

Municipis:

Vila-seca, Salou, Reus, Riudoms, Botarell, Cambrils, Constantí, La Canonja, Tarragona, Vinyols, Montbrió del Camp, Mont-roig del Camp i Els Pallaresos.

Xylosandrus compactus: Actuacions 2022

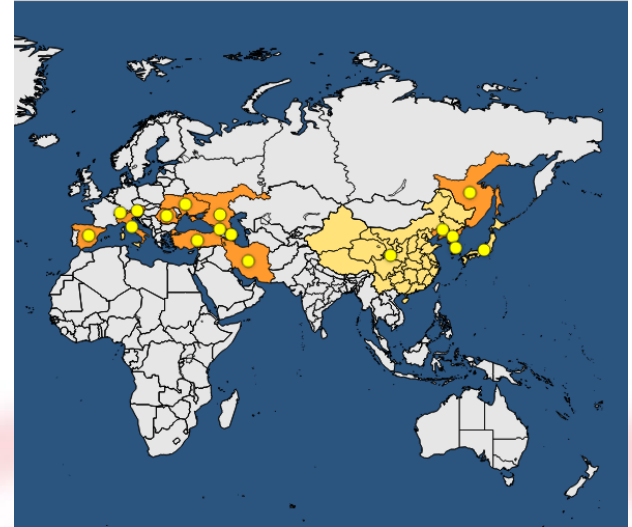
- Prospecció i seguiment (tècnic prospector contractat)
- Estudi de la biologia: corba de vol de l'insecte, obertura de brots, seguiment de danys
- Assaig de diferents trampes i atraients.
Ara mateix no disposem de cap atraient prou eficient ni per fer una corba de vol, ni per poder plantejar captura massiva.
- Assaig d'estratègies de lluita:
Pull & Push, col·laboració amb Econex.
- Anàlisi de fongs en insectes i branques. Laboratori Estatal de Referència de Fongs (València).
- Divulgació: Jornada tècnica, avisos fitosanitaris, informació en finca.

Actualment no disposem de mètodes de control, tret de l'esporga i crema de les parts afectades, mètode molt costós i totalment insuficient.

Erysiphe corylacearum: cendrosa avellaner

- Fong ascomicet.
- Natiu de l'est asiàtic.
- Detectat a Turquia al 2013 i ràpidament estès a l'Orient Mitjà i Europa (Àustria, Itàlia, Suïssa, ...)
- Detectat camp de Tarragona - 2021
  - Alta incidència

- **Simptomatologia:**
  - Infeccions primerenques: taques necròtiques de color groc en fulla.
  - Desenvolupament extern de miceli blanc sobre fulla (anvers i revers) i fruit.

Erysiphe corylacearum: cendrosa avellaner

- **Gestió malaltia:**
  - Reducció de l'inòcul.
  - Control químic: sofre, oli de taronja, oxiclorur de coure, hidrogenocarbonat de potassi
- **Campanya 2021-2022**
  - Vetllar autorització noves matèries actives
Autorització excepcional difenoconazol
  - Estació avisos: seguiment aparició primeres taques (control preventiu, inici infecció).
  - Difusió (Jornada nacional avellana PATT)
  - Assaigs camp (ADVs-SSV): 4 estratègies

Tesis	Tractament 1	Tractament 2
1	Difenoconazol	Difenoconazol
2	Sofre 72%	Sofre 72%
3	Polisulfur de calç	Polisulfur de calç
4	Polisulfur de calç	Sofre 72%
5	Aigua (testimoni)	Aigua (testimoni)

**S'estan analitzant
les dades: poca
incidència en totes
les tesis**

***Palomena prasina* (bernats)**

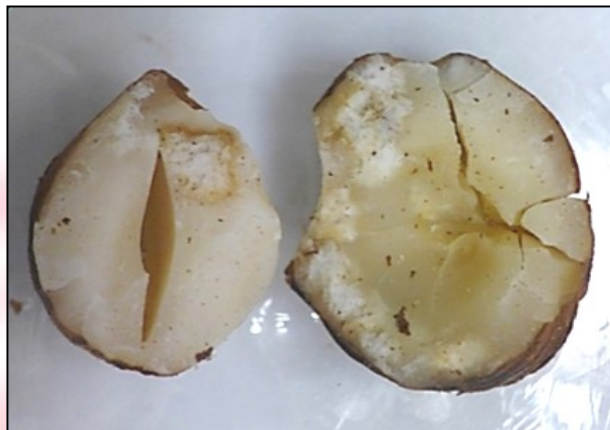
Estudi seguiment i control dels bernats i la taca blanca a l'avellana (2017-2022)

■ **Equip de treball:**

- Servei de Sanitat vegetal
- IRTA Mas Bové
- ADV de l'Avellana i Cultius Mediterranis
- ADV Avellanès Catalunya Nova
- ADV Coselva

■ **Campanyes 2021 i 2022**

- Estratègia pel control químic de *Palomena prasina* amb tractaments dirigits a la vorera (aparició adults hivernants) i total (inici emergència ninfes).
- Sembra de cultius trampa als marges de les plantacions d'avellaners i valoració de si hi ha un efecte atraient pels bernats.

***Palomena prasina* (Bernats)**

■ **Metodologia:**

- Seguiment població bernats: frappinge setmanal diferenciats vorera/interior en 7 finques.
- Aspiracions setmanals als cultius trampa de trepadella i sorgo en 4 finques (18/5 al 27/7)
- Obertura d'avellanes a collita: valoració taca blanca
- Assaig semi camp (assaig choice): sembra en torretes de sorgo, sèsam, trepadella i herba; alliberació de bernats; realització d'observacions visuals per determinar si hi ha preferència de cultiu.

■ **Dades: s'estan analitzant les dades**

- Els nivells poblacionals de bernats han estat més alts que al 2021, i la incidència de taca blanca també.
- En els cultius trampa s'han capturat individus (adults i ninfes) de *Nezara viridula* però no de *Palomena prasina*.

Foto: font IRTA

Palomena prasina (Bernats)

Conclusions:

- Amb els *frappages* diferenciats (vorera i interior) es confirma la dinàmica poblacional que els adults hivernants a l'inici es troben a les voreres de les finques
- L'espècie majoritària és *Palomena prasina*.
Baixa presència de *Nezara viridula* i *Halyomorpha halys*
- La incidència de taca blanca varia segons els anys
- S'ha trobat un depredador i un parasitoid
- Plaga complexa de controlar

Propostes de futur:

- Estudi d'enemics naturals (depredadors i parasitoids).
- Estudi de volàtils (substàncies que atrauen els bernats)
- Estudi dels mecanismes d'agregació (atraients, vibració) per al control dels refugis hivernants
- Estratègia de control amb varietats primerenques que atrauen més
- Tractaments amb substàncies repel·lents (caolí)

***Eurytoma amygdali* (Vespeta de l'ametller)**

- Insecte himenòpter, família Eurytomidae.

Plaga específica de l'ametller. Pot provocar importants pèrdues de producció, superiors al 80 % Originària de l'oest d'Àsia.

- 1ª Detecció: España 2010, Catalunya 2019

Situació actual:

- Majoritàriament les deteccions es centren a Lleida i Tarragona.
- Plaga en dispersió progressiva.

Mesures fitosanitàries:

- Retirada i destrucció de parts afectades.
- Monitoreig (inici de vol): seguiment en fruit i diferents tipus de trampes.
- Tractament fitosanitari (Lambda cihalotrin i Spirotetramat (alta eficàcia 80-90%))

Divulgació:

- Avisos fitosanitaris, reunions tècnics ADVs, Jornades i fitxa tècnica informació en finca.

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Acció Climàtica,
Alimentació i Agenda Rural**

agricultura.gencat.cat